

פרשת הבן

חכמינו ז"ל אמרו: כל מי שיאמר פרשת המן בכל יום לא תחסר לו פרנסה. ולפני אמירת הפרשה אומרים את היהי רצון. ומותר לומר פרשת המן אפילו בשבת, אלא שאת התפלות על הפרנסה לא יאמר בשבת.

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתזמין פרנסה לכל עמך בית ישראל ופרנסתי ופרנסת אנשי ביתי בכללם. בנחת ולא בצער בכבוד ולא בבזוי בקהר ולא באסור כדי שנוכל לעבוד עבודתך וללמוד תורתך כמו שזנת לאבותינו מן במדבר בארץ ציה וערבה:

ויאמר יהוה אל משה הנני מוטיר לכם לזוה מן השמים ויצא העם וילקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתך אם לא: ואמר יהוה למשה הא אנא מחית לזון לחמא מן שמיא ויפקון עמא וילקטון פתגם יום ביומיה בדיל דאנסנון היהכון באוריתי אם לא:

והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום: ויהי ביומא שתיתאה ויתקנון ית דיינתון ויהי על חד תרין על דילקטון יום יום:

ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא אתכם מארץ מצרים: ואמר משה ואהרן לכל בני ישראל ברמשא ותדעון ארי יהוה אפיק יתכון מארעא דמצרים:

ובקר וראיתם את כבוד יהוה בשמעו את תלנתיכם על יהוה ונזונו מה כי תלינו עלינו: ובצפרא ותחזון ית יקרא דיהוה פד שמיע (קדמוהו) ית תרעמותכון על מימרא דיהוה ונחנא מה ארי אתרעמתון עלנא:

ויאמר משה בתת יהוה לכם בערב בשר לאכל ולזוה בבקר לשבע בשמע יהוה את תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו ונזונו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יהוה: ואמר משה בדיתן יהוה לזון ברמשא בסרא למיכל ולחמא בצפרא למסבע פדשמיען קדם יהוה ית תרעמותכון די אתון מתרעמין עלוהי ונחנא מא לא עלנא תרעמותכון אלהן על מימרא דיהוה:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן אָמַר אֵל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָרְבוּ לִפְנֵי
יְהוָה כִּי שָׁמַע אֶת תְּלִנְתֵיכֶם: וְאָמַר מֹשֶׁה לְאֱהֲרֹן אָמַר לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
קָרְבוּ קָדָם יְהוָה אֲרִי שְׁמִיעַן קְדָמוֹהִי יַת תְּרַעְמוֹתְכוֹן:

וַיְהִי כַּדְבַר אֱהֲרֹן אֵל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּפְּנוּ אֶל הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה
כְּבוֹד יְהוָה נֹרְאָה בְּעֵנָן: וַתְּהִי כַּד מַלִּיל אֱהֲרֹן עִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֵתְּפָנֵיו לְמִדְבָּרָא וְהָא יִקְרָא דִּיהוָה אֶתְּגַלִּי בְּעֵנָא:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמַלִּיל יְהוָה עִם מֹשֶׁה לְמִימָר:

שְׁמַעְתִּי אֶת תְּלִנְתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּבַר אֱלֹהִים לֵאמֹר בֵּין הָעַרְבִים
תֹּאכְלוּ בָשָׂר וּבִבְקָר תִּשְׁבְּעוּ לֶזֶם וַיִּדְעַתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
שְׁמִיעַ קְדָמִי יַת תְּרַעְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַלִּיל עֲמַחוֹן לְמִימָר בֵּין שְׁמֵשִׂיא
תִּיכְלוֹן בְּסָרָא וּבְצַפְרָא תִשְׁבְּעוֹן לְחֵמָא וְתִדְעוֹן אֲרִי אֲנָא יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

וַיְהִי בְּעָרְב וַתַּעַל הַשָּׁלוּ וַתִּכַּס אֶת הַמַּוִּזְזָה וּבִבְקָר הִיָּתָה שְׂכַבַת
הַטָּל סָבִיב לְמַוִּזְזָה: וַתְּהִי בְרַמְשָׂא וּסְלִיקַת סְלִיו וַחֲפַת יַת מִשְׁרִיתָא
וּבְצַפְרָא תֹת נְחַתַת טְלָא סְחֹר סְחֹר לְמִשְׁרִיתָא:

וַתַּעַל שְׂכַבַת הַטָּל וְהִנֵּה עַל פְּנֵי הַמִּדְבָּר דִּק מַוִּזְסָפָס דִּק כְּפֹר עַל
הָאָרֶץ: וּסְלִיקַת נְחַתַת טְלָא וְהָא עַל אֲפִי מִדְבָּרָא דְעֵדֵק מְקַלַף דְעֵדֵק בְּגִיר
בְּגִלְדָא עַל אֲרָעָא:

וַיִּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אֲזוּזֵי מִן הוּא כִּי לֹא יִדְעוּ מַה הוּא
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֱלֹהִים הוּא הַלְלוֹם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לֶאֱכֹלָה: וַחֲזוּ
בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמָרוּ גָבַר לְאַחוּהֵי מִנָּא הוּא אֲרִי לֹא יִדְעוּ מַה הוּא וַאֲמַר
מֹשֶׁה לְחֹזֵן הוּא לְחֵמָא דִּיחַב יְהוָה לְכוֹן לְמִיכָל:

זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צָוָה יְהוָה לְקַטֹּו מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אֲכָלוּ עֹמֵר לְגִלְגָּלַת
מִסְפָּר נְפֻשְׁתֵיכֶם אִישׁ לְאֲשֶׁר בְּאֶהְלוּ תִקְוֹזוּ: דִּין פְּתִגְמָא דִּי פִקִּיד יְהוָה
לְקוּטוּ מִיָּנִיה גָבַר לְפָּוּם מִיכְלִיָּה עֲמָרָא לְגִלְגָּלַתָא מִנֵּן נְפֻשְׁתֵיכוֹן גָבַר לְדִי
בְּמִשְׁכְּנֵיה תִּסְבּוֹן:

וַיַּעֲשׂוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַבֹּרֶבֶה וְהַמְּבֹעֵיט: וַעֲבָדוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַלְקָטוּ דְאַסְגִי וְדֹאזְעָר:

וַיִּמְדוּ בְּעֹמֶר וְלֹא הָעֲרִיף הַמִּרְבֵּה וְהַמְמַעֵיט לֹא הִזְסִיר אִישׁ לִפְנֵי אֲכָלוֹ לֶקְטוֹ: וְכֵלּוּ בְּעֹמֶרָא וְלֹא אוֹתֵר דְּאֶסְגִּי וְדֹאזְעֵר לָא חֲסִיר גְּבֵר לְפָנִים מִיְכַלְיָה לֶקְטוֹ:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקֵּר: וְאָמַר מֹשֶׁה לְהוֹן אֲנִשׁ לֹא יִשְׁאֵר מִזֵּיָה עַד צַפְרָא:

וְלֹא שָׁמְעוּ אֵל מֹשֶׁה וַיּוֹתֵרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד בִּקֵּר וַיִּרְם תּוֹלְעִים וַיִּבְאֵשׁ וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה: וְלֹא קִבְּלוּ מִן מֹשֶׁה וְאִשְׁאֲרוּ גְּבֵרִיא מִזֵּיָה עַד צַפְרָא וַרְחֵשׁ רִיחֶשׂא וּסְרִי וּרְגִזוּ עֲלֵיהוֹן מֹשֶׁה:

וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבִּקֵּר בַּבִּקֵּר אִישׁ כִּפֵּי אֲכָלוֹ וְזוֹם הַשְּׂמֵשׁ וְנָמַס: וְלֶקְטוּ יִתְיָה בְּצַפֵּר בְּצַפֵּר גְּבֵר לְפָנִים מִיְכַלְיָה וּמָה דְּמִשְׁתַּאֲר מִזֵּיָה עַל אִפֵּי חֲקֵלָא כִּד חֲמָא עֲלוֹהֵי שְׂמֵשׂא פֶּשֶׁר:

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׂשִׁי לֶקְטוֹ לְזוֹם מִשְׁנֵה שְׁנֵי הָעֹמֶר לְאֲזוֹד וַיִּבְאוּ כָּל זְשִׁיאֵי הָעֲדָה וַיִּגְדּוּ לְמוֹשֶׁה: וַתְּהֵה בְּיוֹמָא שְׁתִּיאֲתַאֲה לֶקְטוּ לְחֲמָא עַל חַד תְּרִין תְּרִין עֲמָרִין לְחַד וְאֹתוֹ כָּל רַבְרָבִי כְּנִשְׁתָּא וַחֲוִיאָו לְמוֹשֶׁה:

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲבַתוֹן שַׁבַּת קֳדָשׁ לִיהוָה מְזוֹר אֵת אֲשֶׁר תֹּאפּוּ אִפּוֹ וְאֵת אֲשֶׁר תִּבְשְׁלוּ בְּשִׁלּוֹ וְאֵת כָּל הָעֲדָף הַגִּזְזוֹ לָכֶם לְמוֹשְׁבֹרֵת עַד הַבִּקֵּר: וְאָמַר לְהוֹן הוּא דִּי מַלִּיל יְהוָה שַׁבַּתָּא שַׁבַּת קוֹדְשָׁא קָדָם יְהוָה מְחַר יֵת דִּי אֲתוֹן עֲתִידִין לְמַפָּא אִפּוֹ וַיֵּת דִּי אֲתוֹן עֲתִידִין לְבִשְׁלָא בְּשִׁילוֹ וַיֵּת כָּל מוֹתְרָא אֲצַנְעוּ לְכוֹן לְמִטְרַת עַד צַפְרָא:

וַיִּזְזוּ אֹתוֹ עַד הַבִּקֵּר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וְרַמָּה לֹא הִיָּתֵהּ בּוֹ: וְאֲצַנְעוּ יִתְיָה עַד צַפְרָא כְּמָא דְּפַקִּיד מֹשֶׁה וְלֹא סְרִי וְרִיחֶשׂא לָא תְּהוּ בֵּיה:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכָלְהוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבַּת הַיּוֹם לִיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצְאוּהוּ בְּשַׁרְדָּה: וְאָמַר מֹשֶׁה אֲכָלְהֵי יוֹמָא דִּין אֲרִי שַׁבַּתָּא יוֹמָא דִּין קָדָם יְהוָה יוֹמָא דִּין לֹא תִשְׁבַּחְנִיָה בְּחַקְלָא:

שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת לֹא יְהִיָה בּוֹ: שְׁתָּא יוֹמִין תִּלְקַטְנִיָה וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבַּתָּא לֹא יְהִי בֵּיה:

ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט ולא מצאו: ותהו ביום שביעה נפקו מן עמא למלקט ולא אשכחו:

ויאמר יהוה אל משה עד אנה מאנתם לשמור מצותי ותורתני: ואמר יהוה למשה עד אימתי אתון מסרבין למפר פקודי ואוריתי:

ראו כי יהוה נתן לכם השבת על כן הוא נתן לכם ביום הששי לזון יומים שבו איש תזותיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי: חזו ארי יהוה יחב לכזן שבתא על פן הוא יחב לכזן ביום שבתא לחם תרין יומין תיבו אנש תחותיה לא יפוק אנש מאתריה ביום שביעה:

וישבתו העם ביום השביעי: ונחו עמא ביום שביעה:

ויקראו בית ישראל את שמו מן והוא כורע גר לבן וטעמו כצפיונות בדבש: וקרו בית ישראל ית שמייה מן והוא כבר זרע גדא חור וטעמיה באסקריטון בדבש:

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלא העמר מבעו למשמרת לדרתיכם למען יראו את הלזום אשר האכלתי אתכם במדבר בהוציא אתכם מארץ מצרים: ואמר משה דין פתגמא די פקיד יהוה מלי עמרא מניה למטרא לדריכון גדיל דיהוון ית לחמא די אוכלית יתכון במדברא באפקותי יתכון מארעא דמצרים:

ויאמר משה אל אהרן קזו צנצנות אונת ותן שמה מלא העמר מן והנז אתו לפני יהוה למשמרת לדרתיכם: ואמר משה לאהרן סב צלוחית חדא ותב תפון מלי עמרא מן ואצנע יתיה קדם יהוה למטרא לדריכון:

כאשר צוה יהוה אל משה ויניוהו אהרן לפני העדת למשמרת: כמא די פקיד יהוה למשה ואצנעיה אהרן קדם סהדותא למטרא:

ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען: ובני ישראל אכלו ית מנא ארבעין שנין עד דמיתיהון לארעא יתבתא ית מנא אכלו עד דאתו לספי ארעא דכנען:

וְהַעֲמֹר עֲשֵׂרִית הָאֵיכָּה הוּא: וְעִמְרָא חַד מִן עִסְרָא בְּתַלְתָּ סְאִין הוּא:

אֵתָּה הוּא יְהוָה לְבַדְּךָ אֵתָּה עֲשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיָּמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם וְאֵתָּה מְחִיָּה אֶת כָּלָם וְאֵתָּה הוּא שְׁעֵשִׂיתָ נְסִים וְנִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת תְּמִיד עִם אֲבוֹתֵינוּ גַם בְּמִדְבָּר הַמִּטְרֶת לָהֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִצּוֹר הַחֲלָמִישׁ הוֹצֵאתָ לָהֶם מִים וְגַם נִתַּתָּ לָהֶם כָּל צְרֻכֵיהֶם שְׂמֵלוֹתָם לֹא בָלְתָה מֵעַלֵיהֶם כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶיךָ הָעֲצוּמִים תְּזוּנְנוּ וְתַפְרִינְנוּ וְתַכְלִלְנוּ וְתַסְפִּיק לָנוּ כָּל צְרֻכֵינוּ וְצְרֻכֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְרוֹבִיִּים בְּמַלּוּי וּבְכִרוּחַ בְּלִי טָרַח וְעָמַל גְּדוֹל מִתַּחַת יָדְךָ הַנִּקְיָה וְלֹא מִתַּחַת יָדֵי בָּשָׂר וְדָם:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׂתַכִּינ לִי וְלֹאֲנָשִׁי בֵּיתִי כָּל מַחְסוֹרֵנוּ וְתִזְמִין לָנוּ כָּל צְרֻכֵנוּ לְכָל יוֹם וְיוֹם מְחִינֵנוּ דִּי מַחְסוֹרֵנוּ וְלְכָל שְׁעָה וְשְׁעָה מְשַׁעוֹתֵינוּ דִּי סְפוּקֵנוּ וְלְכָל עֶצֶם מֵעֲצָמֵינוּ דִּי מַחְיָתָנוּ מִיָּדְךָ הַטּוֹבָה וְהַרְחֻבָה וְלֹא כַּמְעוֹט מִפְּעֻלֵינוּ וְקוֹצֵר חֲסָדֵינוּ וּמְזַעֵיר גְּמוּלוֹתֵינוּ וְיִהְיֶה מְזוּנּוֹתֵי וּמְזוּנּוֹת אֲנָשִׁי בֵּיתִי וְזָרְעִי וְזָרַע וְרַעֵי מְסוּרִים בְּיָדְךָ וְלֹא בְּיַד בָּשָׂר וְדָם: